

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата юридичних наук Левченко Світлани Григорівни на дисертацію Петрішака Ігоря Васильовича на тему «Адміністративно-правовий механізм державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми. Сучасна державна політика спрямована на функціонування державних органів за принципом відкритості, спрощення процедур у всіх її напрямках, прозору роботу, підвищення рівня довіри до судових та правоохоронних органів.

Щороку вимоги до зайняття посад та роботи в державних органах збільшуються, що не можна, нажаль сказати, за гарантії захисту посадовців. Незважаючи на те, що норми щодо державного захисту працівників суду прийняті ще в 90-х роках, про такі поняття як зміна зовнішності, персональних та/або біометричних даних, переселення в інше місце проживання, особистий захист мало кому відомо.

Така ситуація пояснюється тим, що існуючий адміністративно-правовий механізм державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів є малоефективним. Більшість існуючих норм мають декларативний характер.

Наразі існує необхідність невідкладного створення належних умов для функціонування суддів і діяльності суддів та правоохоронних органів, здійснення практичних заходів щодо посилення державного захисту суддів, працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у судочинстві.

Наявність недосконалого законодавства, недостатня орієнтованість на забезпечення захисту працівників суду та правоохоронних органів, потреба у належному фінансуванні сфери державного захисту, обумовлює актуальність

ВХ.№ 557
«19» 02 2021р.

обраної теми.

Зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами, грантами. Тематика дисертації відповідає Перспективним напрямам дисертаційних досліджень на здобуття ступенів кандидата та доктора наук з юридичних спеціальностей, затвердженим рішенням Президії Національної академії правових наук України від 18.10.2013 р. № 86/11. Дисертаційне дослідження виконано в межах комплексних наукових проєктів кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету «Основні напрямки удосконалення законодавства України в умовах євроінтеграційних процесів» (номер державної реєстрації 0115U00710) та «Дослідження проблем теорії адміністративного права в умовах глобалізаційних процесів» (номер державної реєстрації 0115U00711).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації І.В. Петрішака зумовлено раціональною та внутрішньо узгодженою структурою дисертаційного дослідження. Його зміст складається зі вступу, трьох розділів, які містять 11 підрозділів, висновків та списку використаних джерел. Дисертант поставив перед собою важливу мету, яка полягала у теоретичному узагальненні та вирішенні науково-прикладної проблеми адміністративно-правового механізму державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів, яку було успішно досягнуто.

В дисертаційному дослідженні автор використав широкий методологічний інструментарій, де кожен із застосованих методологічних підходів виконав свою евристичну функцію, зокрема загальнонаукових (діалектичного, історичного, логічного, системного аналізу тощо), спеціальних (документального аналізу, порівняльно-правового, статистичного тощо), використання яких у взаємозв'язку дало змогу досягти поставленої мети, забезпечити повноту та всебічність осмислення предмета дослідження, а також наукову достовірність і переконливість отриманих результатів. Зокрема, формально-логічний метод використано для аналізу змістового складника спеціальних заходів забезпечення безпеки (підрозділ 2.1). Структурно-

функціональний метод допоміг проаналізувати суб'єкти, які мають право на отримання державного захисту (підрозділ 1.3). Для з'ясування сутності, виокремлення основних принципів реалізації адміністративно-правового механізму державного захисту, а також виокремлення особливостей інституту відповідальності у сфері правовідносин щодо реалізації адміністративно-правового механізму державного захисту застосовано структурно-функціональний, системний методи, прийоми логічного методу (підрозділи 3.1, 3.2). Застосування методів аналізу, моделювання й синтезу дозволило сформулювати пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства в сфері державного захисту працівників суду та правоохоронних органів.

Наукова новизна отриманих результатів. Необхідно зазначити, що науковою новизною одержаних результатів у дисертаційному дослідженні є те, що тема дисертаційного дослідження, є першим у вітчизняній адміністративно-правовій науці цілісним комплексним дослідженням адміністративно-правового механізму державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів. До найбільш вагомих результатів дослідження можна віднести такі положення:

обґрунтування існування в правовій доктрині окремого інституту – механізму державного захисту працівників суду та правоохоронних органів – який є системою відносно відокремлених від інших і пов'язаних між собою правових норм, що врегульовують порядок реалізації державного захисту, правовий статус суб'єктів, які приймають участь у відносинах в сфері державного захисту;

виокремлення чотирьох груп суб'єктів, які мають право на забезпечення державного захисту: 1) судді Конституційного Суду України, судді та працівники апаратів судів; 2) працівники правоохоронних органів; 3) суб'єкти, які за певних умов мають право на отримання державного захисту; 4) близькі родичі осіб, які відповідають ознакам суб'єктів, яких віднесено до 1 – 3 групи;

пропозиції щодо необхідності розробки реєстру осіб, узятих під захист та нормативного врегулювання порядку здійснення контролю за станом забезпеченням захисту працівників суду та правоохоронних органів;

визначення, що порядок реалізації адміністративно-правового механізму державного захисту є вжиттям послідовних чітко визначених дій суб'єктами правовідносин у сфері державного захисту, які включають наступні етапи: 1) одержання заяви (повідомлення) про загрозу безпеці; 2) перевірка заяви (повідомлення); 3) прийняття рішення: а) про застосування заходів безпеки (у формі винесення вмотивованої постанови з зазначенням конкретних заходів щодо забезпечення безпеки і строків їх здійснення); б) про відмову у застосуванні заходів безпеки; 4) письмове повідомлення заявника; 5) виконання рішення про застосування заходів безпеки; 5) скасування спеціальних заходів забезпечення безпеки; 6) здійснення контролю; та ін..

Наукова і практична цінність дисертації. Дисертація І.В. Петрішака є самостійною, достатньо аргументованою, комплексною роботою, науково-теоретичний та прикладний рівень якої відповідає вимогам до такого рівня робіт.

Пропозиції та висновки дисертації можуть бути використані у науково-дослідній сфері – як основа для подальших наукових досліджень проблемних питань адміністративно-правового механізму державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів; правотворчості – для підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавства, яким урегульовано питання адміністративно-правового механізму державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів; правозастосовній діяльності – з метою удосконалення адміністративно-правового механізму державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів; навчальному процесі – під час викладання студентам закладів вищої освіти дисциплін «Адміністративне право», «Судові та правоохоронні органи», у підготовці підрозділів підручників та навчальних посібників із відповідного навчального курсу, а також статей і наукових повідомлень.

Повнота викладу наукових положень дисертації в опублікованих працях. Основні положення та результати дисертації відображені у 10 наукових статтях, з них 5 опубліковано у виданнях, що визнані як фахові з юридичних наук і включені до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття – у

зарубіжних наукових виданнях, а також у 5 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Автореферат оформлений відповідно до вимог МОН України і відображає зміст дисертації.

Позитивна оцінка окремих аспектів рецензованої роботи та проведеного дисертаційного дослідження в цілому не виключає можливості й необхідності **висунути деякі зауваження дискусійного характеру.**

1. Тема дисертації є «Адміністративно-правовий механізм державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів». При цьому, з тексту автореферату вбачається, що державному захисту підлягають не тільки працівники суду та правоохоронних органів, а й їх близькі особи. Зазначене обумовлює необхідність приведення положень теми до її змісту.

2. У авторефераті не відображено можливі форми взаємодії між суб'єктами, які приймають рішення про державний захист та здійснюють їх реалізацію.

3. Автором вказується на низький рівень реалізації механізму захисту працівників суду та правоохоронних органів, також на підвищення рівня злочинності в цій сфері. При цьому, статистичні показники не наводяться. Вважаємо, що автореферат був би привабливішим за умови висвітленні в ньому статистичних даних (зокрема ,щодо кількості узятих під захист осіб, випадків нападів та інших протиправних дій).

Наведені зауваження носять рекомендаційний характер і не знижують високої оцінки проведеного автором дослідження.

На підставі викладеного вище можна зробити висновок, що дисертаційне дослідження Петрішака Ігоря Васильовича на тему «Адміністративно-правовий механізм державного захисту суддів та працівників правоохоронних органів» є самостійною, завершеною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують важливе наукове завдання. Дослідження має необхідний рівень наукової новизни, теоретичної та практичної значущості, яка відповідає вимогам пунктам п.п. 9, 11-13 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету

Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент –
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник відділу
економіко-правових досліджень
Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій

Левченко С.Г.

Підпис засвідчую:

Директор ПНДІЕІ
професор

Н.С. Шапошников